

[Indenrigs- og boligministeren.]

gerne til lovforslaget om udøvelse af jordemodergerning, skal jeg blot nævne enkelte punkter, hvorved dette forslag betegner væsentlige ændringer i den bestående rets-tilstand.

I forslaget § 1 foreslås indført regler om autorisation af jordemødre på tilsvarende måde, som det allerede gælder for læger og andre medicinalpersoner.

Jordemødrenes pligt til at komme til den fødende skal efter forslaget § 9 være ens for alle jordemødre, idet den hidtil gældende ret for privat-praktiserende jordemødre til på forhånd at frigøre sig for pligten til at betjene en bestemt svanger kvinde foreslås ophævet.

I forslaget § 10 er der foreslået en regel om, at jordemødre, der ønsker at ophøre med at praktisere, skal give skriftlig meddelelse herom til sundhedsstyrelsen. Når en sådan meddelelse er givet, har jordemoderen ikke længere ret til at udøve jordemoderpraksis.

Om betalingen for jordemødres fødsels-hjælp foreslås der i § 12 indført en til læge-lovens regel svarende bestemmelse. Herefter skal den betalingspligtiges økonomiske forhold fremtidig principielt være uden større betydning for størrelsen af jordemoderens betaling, idet denne sættes i forhold til arten og omfanget af jordemoderens arbejdsydelse. Heri ligger dog ikke, at jordemødrene skal være afskåret fra at tage et vist hensyn til patienternes økonomiske kår, men bestemmelsen sigter navnlig til at sætte en maksimalgrænse for jordemoderhonoraret.

I forslaget § 13 foreslås i overensstem-melse med gældende praksis fastslået, at jordemoderen har ret til befordring eller godtgørelse herfor, når det drejer sig om befordring til selve fødslen i hjemmet. Hun skal i sådanne tilfælde altid have krav på befordring eller godtgørelse herfor, uanset afstanden og uanset om kørslen alene sker indenfor den by, hvor hun er bosat. Denne regel er navnlig begrundet i, at jordemoderen skal medbringe sin tunge taske med instrumenter m. v., der vejer 15—20 kg.

Endelig foreslås der i § 19, stk. 1, indført en særlig hjemmel til at straffe den jordemoder, der gør sig skyldig i grovere eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i udøvelsen af sit kald, hvilket svarer til de for læger gældende regler. Påtale af overtrædelser af jordemoderlovens bestemmelser skal dog ifølge forslaget § 20 normalt kun ske efter sundhedsstyrelsens begæring.

Jeg går herefter over til lovforslaget om distriktsjordemødre.

Dette forslag hviler på den forudsætning, at der — som jeg tidligere har berørt — af hensyn til befolkningens tilstrækkelige adgang til fødsels-hjælp vedblivende må findes jordemødre, der af det offentlige er ansat i områder, hvor der ikke er tilstrækkelige praksismuligheder for en privat-praktiserende jordemoder. Distriktsjordemødrene udgør i dag flertallet af landets jordemødre, idet noget over halvdelen af de ca. 800 jordemødre er ansat som distriktsjordemødre. Af distriktsjordemødrene er igen de allerfleste ansat af amtskommuner, d. v. s. med arbejde i distrikter på landet.

Den nuværende distriktsjordemoderordning har navnlig vist sig at have mangler på 2 områder.

For det første er distriktsinddelingen ikke i tilstrækkeligt omfang tilpasset til en rimelig udnyttelse af jordemødrenes arbejdskraft. Dette betyder både, at distriktsjordemoderordningen bliver uforholdsmæssig dyr for det offentlige, og at et altfor stort antal distriktsjordemødre har haft for små indtægter ved praksis til, at disse indtægter i forbindelse med lønnen fra det offentlige kan give dem et rimeligt udkomme. Det er derfor en forudsætning for det fremsatte forslag, at der sættes effektive bestræbelser i gang for en rationalisering af distriktsinddelingen. Udvalget vedrørende fødsels-hjælp er i sin betænkning nået til det resultat, at en beskæftigelse på ca. 100 fødsler årlig vil svare til en rimelig og forsvarlig arbejdsbyrde for en distriktsjordemoder på landet, og dette bør formentlig være vejledende ved bestræbelserne for at rationalisere distriktsinddelingen.

I de ganske små distrikter — navnlig ødistrikterne med under 30 fødsler årlig — er det tanken at søge andre ordninger af fødsels-hjælpen gennemført, f. eks. ved indlæggelse af de svangre på fødeinstitution eller ved at lade den lokale læge varetage fødsels-hjælpen. Ved § 13, stk. 3, foreslås indført hjemmel til statsstøtte til kommunernes udgifter ved sådanne særlige foranstaltninger.

For det andet må man, selv hvor det drejer sig om en fuldt beskæftiget distriktsjordemoder, fastslå, at hendes lønnings- og navnlig pensionsforhold i dag er utilfredsstillende, sammenlignet med forholdene for andre personer indenfor sundhedsvæsenet med lignende uddannelse og arbejde, og ved forslaget søges derfor distriktsjordemoderens økonomiske forhold forbedret såle-